

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ
XVII Всеукраїнської
науково-практичної конференції

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ
МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ)
ОСВІТИ

(в онлайн режимі за допомогою системи Microsoft Teams)

05–06 листопада 2020 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

УДК 378:61(063)(477)

Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти (в онлайн режимі за допомогою системи Microsoft Teams) : матеріали XVII Всеукр. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 05–06 лист. 2020 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – 328 с.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ВУЗАХ

Бондаренко В.В., Розколупа О.О., Іваницька О.С., Яценко І.В., Гаврильєв В.М., Іваницький І.О., Буханченко О.П., Яценко П.І.

Українська медична стоматологічна академія, Полтава

Вступ. Розвиток вітчизняної системи вищої освіти висуває нові вимоги до професійного рівня випускників, які мають оволодіти високим фаховим рівнем, сучасним світоглядом, бути готовими до використання вже здобутих знань та засвоєння нової інформації, уміти працювати за новою системою подання інформації. Об'єктивною потребою сучасного суспільства є пошук оптимальних шляхів організації навчально-виховного процесу, раціональних варіантів змісту навчання і його структури [1, 2]. Такі перебудови стосуються і медичної освіти України, адже її зміни пов'язані з загальними світовими тенденціями, які спрямовані на вільне працевлаштування майбутнього фахівця у будь-якій країні світу. Сучасна медична освіта потребує істотного підвищення знань і вмінь майбутніх фахівців до світового рівня за рахунок поглиблення міжнародної співпраці та введення в програму нових навчальних дисциплін. Окреслення проблем новітньої педагогічної діяльності зумовлене змінами пріоритетів у системі освіти та поступовим її переходом на компетентісно-орієнтовану. Названа модель освіти уже близько 20 років утілюється у різних країнах світу: США, Канаді, країнах ЄС тощо. Компетентісний підхід до підготовки студентів передбачає зміну результату освіти з усталених знань, умінь та навичок на компетенції та набуття компетентності [3, 4].

Основна частина. Мета підготовки сучасного здобувача медичної освіти – це формування із студента професіонала, здатного зберігати постійно зростаючу потребу в розширенні та поглибленні знань і їх реалізації в широкій сфері діяльності. Сучасний етап суспільного розвитку настійно вимагає від вищої медичної освіти переходу від її традиційної моделі, до такої, що орієнтована на формування професіонала інноваційного типу, здатного швидко реагувати на виклики глобального світу.

У зв'язку з цим слід не тільки навчити студентів включатися в інформаційні потоки, але, головне, навчити їх орієнтації в пошуку інформації, її ранжуванню і правильному вибору. Сформувати вміння пластично перебудовуватися і варіювати в умовах майбутньої діяльності, творчо

вирішувати проблеми, які виникають під час роботи. Традиційно цілі освіти визначалися простим оволодінням випускниками конкретних знань, умінь та навичок. Сьогодні такий підхід виявився недостатнім. Сучасній професійній освіті властивий перехід від кваліфікаційного до компетентнісного, де «компетентність» і «компетенція» є центральними поняттями. У європейському освітньому просторі немає єдиного, чіткого і і однозначного розуміння поняття «компетентність» стосовно використання його для опису бажаного образу (професійно-кваліфікаційної моделі) випускника. Компетентність переважно розглядається як здатність застосовувати отримані знання та вміння на практиці, у повсякденному житті для вирішення тих чи інших практичних та теоретичних проблем. Компетентність показує не лише результати навчання, а й систему досвіду творчої особистості і ціннісних орієнтацій студентів. Знання, вміння, навички є основою формування способів творчої діяльності і досвіду емоційно-ціннісного ставлення.

Однак, щоб реалізувати компетентність підхід підготовки майбутніх фахівців, потрібно не тільки оновити зміст і педагогічні технології, але, перш за все, підготувати викладача, здатного вирішувати складні соціально-педагогічні завдання, які дозволяють послідовно перевести студентів від елементарного освоєння навчального матеріалу до творчої інтерпретації професійної медичної діяльності. Професійна компетентність викладача – це система знань, умінь і здібностей, які складають основу його професійної діяльності як педагога і вченого. Найбільш важливим, на наш погляд, для викладача вузу компетенція є комунікативна, соціально-організаційна, інформаційна та креативна. Компетентісний викладач безперечно є і хорошим методистом. Він володіє не лише знаннями в певній галузі, але і технологіями навчання. Система пізнавальних задач, які пропонує викладач студентам, має привести їх до оволодіння змістом дисципліни і сформувати науковий світогляд.

В структурі комунікативної компетенції безперечно найважливішими є справжній інтерес до людей, наявність потреби і вміння спілкуватися, емпатія, вміння відчувати зворотній зв'язок у спілкуванні. Соціально-організаційна компетентність слугує не лише для організації процесу навчання у вузі, але і для виховання лідерських якостей, адже саме від формування лідерської позиції у майбутніх фахівців залежить їх вміння брати на себе відповідальність та проявляти завжди активну життєву позицію у будь-якій професійній чи життєвій ситуації. Креативна компетентність викладача забезпечує ефективну науково-дослід-

ну роботу, систематичне вдосконалення методів навчання, систематичний аналіз і оцінка навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Безперечно найважливішим мотиватором педагога вищої медичної школи до своєї педагогічної діяльності є усвідомлення і розуміння ним величезної значущості цієї роботи для суспільства, виховання молоді, підготовки їх до майбутньої професійної діяльності. Для підготовки сучасного спеціаліста навчання у вузі необхідно направити на впровадження активних форм навчання, які стимулюють готовність і здатність студентів до саморозвитку.

Висновок. Отже, компетентність слід розглядати як якість, властивість особистості, особистісно-діяльнісний результат, який формується у студента в процесі підготовки, а компетенції – нормативно задані характеристики майбутнього фахівця. На нашу думку, якість результату освіти сьогодні необхідно вимірювати не у знаннях і вміннях, а у відповідних до вимог суспільства компетенціях, адже можна бути освіченим, але не компетентним – не зможти проявити (мобілізувати) свої знання у конкретній ситуації.

Огляд підходів до розуміння компетентності як найважливішого рівня професіоналізму дає можливість зробити висновок, який стосується акмеографічних характеристик професіоналізму викладача, до яких відносяться: активне, дієве знання закономірностей становлення і розвитку особистості; здатність до ефективної комунікації, спілкування і взаємодії, підтримки взаємин з колегами, взаємного навчання і розвитку; можливість вирішення у професійно-освітньому процесі різноманітних завдань, які моделюють, імітують або реально відображають професійну діяльність, а також активність індивіда у розвитку власних здібностей.

Література

1. Антонова О. Є., Маслак Л. П. Європейській вимір компетентнісного підходу та його концептуальні засади / О.Є. Антонова, Л.П. Маслак // Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – С. 81 – 109.

2. Вітвицька С. С. Компетентнісний та професіографічний підходи до побудови професіограми магістра освіти / С.С. Вітвицька // Вісник Житомирського державного університету. Випуск 57. Педагогічні науки, 2011 – С. 52 – 58.

3. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду / М. С. Головань // Вища освіта України. – 2008. – № 3. – С. 23 – 30.

4. Сидорчук Н. Г. Порівняльний аналіз понять «компетенція» та «компетентність» як складних психолого-педагогічних феноменів / Н. Г. Сидорчук // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Спецвипуск. – Вінниця-Київ, 2015. – С. 78 – 81.

ДИСТАНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ» СТУДЕНТАМ V КУРСУ В ПЕРІОД КАРАНТИНУ

Т.П. Борисова, Л.П. Бадогіна, З.С. Аллахвердієва

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»

Вступ. Дистанційне проведення занять на кафедрі педіатрії 2 введено з 12.03.2020 р. на підставі відповідних нормативних документів [1-3].

Основна частина. Лекційний курс був запроваджений на YouTube-каналі кафедри. Практичні заняття проводились у режимі відеоконференцзв'язку з використанням платформи ZOOM, що дозволило забезпечити двосторонній зв'язок викладача зі студентами. Кожен студент крім того отримував індивідуальне завдання для написання навчальної історії хвороби віртуальної новонародженої дитини.

Оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями в період карантину: здатність приймати обґрунтовані рішення, визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів, встановлення попереднього та клінічного діагнозу, визначення лікування захворювань. Не можливо досягти оволодіння студентами компетентностями під час дистанційної освіти: вдосконалення навичок опитування, клінічного обстеження пацієнта, виконання медичних маніпуляцій, надання невідкладної допомоги, здатність працювати в команді, навички міжособистої взаємодії.

Висновки. Таким чином, дистанційне навчання лише частково дозволяє досягти формування студентами компетентностей вищої медичної освіти. Тому в умовах пандемії COVID-19 доцільно використовувати змішану форму навчання, що поєднує як аудиторні, так і дистанційні форми.

ТА ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІРУРГІЇ, ЯК ПЕРЕДУМОВИ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	25
Білай І.М., Красько М.П., Остапенко А.О., Демченко В.О. ОПТИМІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ, ФАРМАКОТЕРАПІЇ ТА УЕФ	29
Бондаренко В.В., Розколупа О.О., Іваницька О.С., Яценко І.В., Гаврильєв В.М., Іваницький І.О., Буханченко О.П., Яценко П.І. КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ ВУЗАХ	30
Т.П. Борисова, Л.П. Бадогіна, З.С. Аллахвердієва ДИСТАНЦІЙНЕ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДІАТРІЯ» СТУДЕНТАМ V КУРСУ В ПЕРІОД КАРАНТИНУ	33
Борисюк І.Ю., Кутасевич Н.В. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ЯК ВАЖЛИВА ЛАНКА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	34
Борисюк І. Ю., Фізор Н. С., Валіводзь І. П. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	36
Борисюк І.Ю., Фізор Н.С., Замкова А.В. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ЯК ЧИННИК АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	39
Борисюк І.Ю., Фізор Н.С., Замкова А.В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПО ДИСЦИПЛІНІ «ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ»	41
Бородавко О.І., Качан І.С. ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО ІСПИТУ З ЕКГ ТА НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ У КАРДІОЛОГІЇ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ.....	44
Т.О. Брюханова, О.А. Красільнікова, Г.Б. Кравченко АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІОХІМІЯ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ» ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА».....	45

Підп. до друку 30.10.2020. Формат 60×84/16.
Папір офсет. № 1. Гарн. «Тінос». Друк офсет.
Ум. друк. арк. 19,07. Обл.-вид. арк. 20,35.
Тираж 300. Зам. № 177

Видавець і виготівник
Тернопільський національний медичний
університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України
Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, 46001, Україна

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 2215 від 16.06.2005